

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 מען מברק: "עולמפרס" • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רח' בן-אביגדור • הפצה: "גד" בע"מ • גרופות: צינקו-גרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: ארי תבור • עורך תכנית: יוסף שגון • עורכת כיתוב: נורות יהודאי • ראש המינהלה: אברהם פיטמן • מח' המודעות: רפי זכרוני • המוציא: "העולם הזה בע"מ".

קיא ירי

ראל מאז שנת 1962. לא משום שהעיתון נותן הישראלית נזרה והקפידה שלא לפרסם דברים בעניינים הנדונים בבתי-המשפט פט, אלא מפני שהתפיסה המקובלת בארץ תן שנים במערכת המישפטית של יש ראל היתה, שאין בדברים המתפרסמים בעיתונות כדי להשפיע על שיקול דעתם של שופטים מאומנים ומיקצועיים, כאותם המכהנים בבתי-המשפט בארץ. בהתאם להנחייה, שנקבעה בשעתו על-ידי השופט העליון חיים כהן, בעת שכהן כיועץ-מישפט פטי לממשלה, נימנעה המדינה מלתבוע עיתונאים על עבירה זו. למרות שניתן לגלות כמותה כימעט בכל יום בכל עיתון, דעתו של היועץ-המישפטי, הפרופסור אהרון ברק, היתה אחרת. הוא הורה להגיש את המישפט, למרות שפנינו אליו והסברנו שיקולינו בפירסום כתבה זו, טענו לקבל בית בעין-כרם נתקלה בהתנגדות הריפה של קבוצת-חלחץ אלימה, ומשום כך

ליים להיות מושפעים מפירסום — זה חריף בהרבה מהפירסום הנדון. הפירסום בהעולם הזה היה מבחינה כרונולוגית אחרי הגשת העתירה לפני התשובה — אך לא פורסם בו דבר אחר ממה שבא לפני בית-המשפט. כאשר יש חפיפה בין הפירסום לראיות שהובאו בדיון — בוודאי שאין השפעה על בית-המשפט פט... אין כמובן להתיר רסן לכל פירסום, אך כאשר אין בפירסום להביא לידיעת השופט דברים שלא באו בפניו, ולא היה בהם כדי להשפיע עליו — אין להרשיע... המיבחן שבית-המשפט צריך לשוות לנגד עיניו וצריך להיות הסכנה המוחשית של השפעה אפשרית. כגון היא לא היתה קיימת... העקרון הנוסף הוא חופש-העיתונות... תפקידה של העיתונות בישראל חשוב ביותר, ואם רוצים להניח עליה קרי דרום של שתיקה ולהביא לקיצה של העיתונות החופשית — אז נומין את בית-המשפט לגזור עונשים מרתיעים!"

חופש הביטוי
מול עשיית הצדק

השופט דיאמנט לא קיבל את טיעוני העולם הזה ופרקליטו. בהכרעת-הדין שלו ובגור-דינו, קיבל את הגירסה השנועת, ושוכחו של האזרח למישפט צדק ולהליך כיום מישפטיים תקינים, שלא יושפעו מכל גורם חיצוני, עדיפה על חרות העיתונות. קבע השופט דיאמנט בין השאר: "החוק אינו אוסר ואינו מגביל הבאת עניין הנורע למישפט בפני הציבור, כל עוד המישפט לא התחיל או אחרי שהוא נסתיים. העיתון אינו מוגבל למתוח ביקורת על בית-המשפט, אחרי שסיים מלאכתו, כל בשאין בכך ביזיון בית-המשפט. אולם במשך מהלך הדין המישפטי יש מעין מוראטוריום על הוויכוח הציבורי. בכל מדינת חוק, הגוף המוסמך לקבוע אשמתו או הפותח של אדם הוא בית-המשפט, ומשום נזק לעניין התחילי לברר את המישפט וכאי הוא, והיבטים לאפשר לו, לעשות את מלאכתו ללא כל השפעה. חופש הביטוי אינו גם חופש להסג את גבולו של בית-המשפט... בצד חופש הביטוי קיים גם הערך של עשיית צדק, שאין הוא נופל ממנו בחשיבותו..."

קרדום של שתיקה

מבחינה מישפטית הורשעו העולם הזה ועורכו הראשי בעבירה על סעיף 41 (א) לחוק בתי-המשפט תשי"ז. התביעה טענה במישפט שאין צורך כלל להורו כיון שבית-המשפט הושפע מפירסום כל-שהו, כיוון שנקבע בפסיקה שאי-אפשר לבדוק השפעה כזאת ולכן הקרטיריון הוא יכול לראות בפירסום כתבה חזת זו ניסיון השפעה או השפעה על הליך מישפטי. ההגנה על שלום הציבור עדיפה על חופש העיתונות. למרות שהכתבה פורסמה אחרי שהצור על-תנאי כבר הוצא על-ידי בית-המשפט

יש חרם בעין כרם

התכתבה ב"העולם הזה" 18.8.76
האם ניתן להשפיע על שופטים עליונים?

ראינו חובה מוסרית להגן עליה. לא האמנו כי לפירסום יכולה להיות השפעה כלשהיא על שופטי בית-המשפט העליון, ששופטיו הם אנשי-מיקצוע מעולים, הימונים על שפיטה אובייקטיבית. ראינו כי פירסום מילוי חובתו הציבורית של העיתון, אורי אבנרי אף הסביר בהרחבה מניעים אלה בבית-המשפט, אחרי שהוגשה התביעה. הכתבה פורסמה אחרי שקראנו בעיתונות פירסומים על הבג"ץ שהוגש, שהדבר הכולט בהם היתה אינטימואציה ברורה של פרוטקציה על רקע היחסים בין רחל חלפי לאלוף זורע. ראש מינהל מקרקעי-ישראל, אמר אבנרי, מאחר ואני מכיר את רחל חלפי כיוצרת וכמשרי ררת, ראיתי בכך מיקרה בולט של רצח אופי מתועב. התלסנו לחקור באופן יסודי את הפרשה ושלאנו צוות לעין-כרם. למעשה, יצאנו להגנתו של האלוף (מיל), זורע,

רצח אופי מתועב

הפרשה שעליה נסב הדיון המישפטי היא, לכאורה, פרשה שולית. בחודש אוגוסט 1976 התנהל מאבק על הקצאת בתים נטשים בשכונה הירושלמית עין-כרם. מינהל-מקרקעי-ישראל החליט למסור את אחד המיבנים הנטשים שבבעלותו, ליד מינזר הרוזרי, למשוררת ולקול-נועית רחל חלפי. החלטה זו לא נשארה חן בעיני אחד מתושבי השכונה, דוד לוי, שראה את עצמו זכאי למיבנה. לוי הגיש עתירה לבית-המשפט העליון, בשיבתו כבית-מישפט גבוה לצדק, ביקש להוציא צרעל-תנאי נגד שריהחוק לאות, מינהל-מקרקעי-ישראל ונגד רחל חלפי, כדי שיבואו וינמקו מדוע לא תוקם צה הדירה לו או לזכאי אחר אלא דווקא לרחל חלפי. בית-המשפט הוציא צו כמי בוקש.

כשבועיים אחר-כך פירסם העולם הזה (2033) כתבה, שעסקה ברקע הפרשה. בי שער האחורי, שנשא את הכותרת ב"ר יונים נגד משוררת ובכתבה, שכותרתה היתה יש חרם בעין-כרם. פרש העולם הזה את השתלשלות יחסי השכונות הרעים בי שכונה הירושלמית המקסימה. איש לא טען כי הפרטים והעובדות שפורסמו באותה כתבה היו לא נכונים או בלתי מדויקים. אולם דויד לוי נפסיון ליטו ראו בפירסום זה משום גיטייון להשפיע על בית-המשפט לכשיבוא להכריע בעתירתם. הם פנו ליועץ-המישפטי, ביקשו ממנו להגיש תביעה נגד העולם הזה על פירסום דבר בעניין התלוי ועומד בי בית-המשפט.

תביעה מעין זו לא הוגשה במדינת-ישראל.

Handwritten signature or text in the bottom left corner.